Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica-Thomistica - Cod. Ettenheim-Münster 226

Endel, Roman
Majer, Ferdinand

[s.l.], 1731-1732

Articulus 3us

urn:nbn:de:bsz:31-120354

Visual Library

neque rtamen c̃ra et paritatẽ. aliter fora enim dant tu ae 1. sp. n ã impleant plura ae 2. sp. in eodẽ subo: sed a Aristoteles dant ae sunt opter, quorum plura in eodẽ subo repugnant.

Obiic. ad 4um. nostro parte. ẽa opter causas, opter actõs, quae utique rudas intensas ci remitt. atque attemperari possunt. extra foã ad carentes motus actũs, cum quo int endi n pomt, nec suscipiant magis et minus, sed consistant in indivisibili, neque attemperari possunt, ut simul in eadẽ mãa stare queant.

Obiic. ad 5um nostro suppositũ, mãa quo tũe prẽa obedientiã ad n. foãs, ut hũ nua: Ergo sufficit h. divinã eadẽ in ẽ. pro tomitas elevari ad tũdas 1 foã. ac dare ẽbulõ raõe.

Obiic. ad 6um Implicaõ ae ẽa ex parte mãe, quae n ẽ capax nisi ad ãe, foãs f duobus subus, qũ ex parte foã, quae qua ẽxpta ad mãã ostat informanda, n ẽ in opositis aeterng.

Ob opera ẽa plura eadẽ ãe naali pt informe plures mãas, videt pẽdẽ manu ẽ qd. Adeo ex olara obiiãe tũ septi eandẽ informante pãe adaque naaliter plures partes mãe. quas nondũ partiũ integrant mãe adaptari, n ẽ qd plures mãas adaptari pot informare. N. 72dus

alij sic inferunt ẽ nulla da privaõe, quae ẽm qd trahantur in eiusmo opera pretiũ ẽ, si ubi ngaõe ẽ privaõe bene queis discernere fiat, dependent illa ae carẽa foã in subo incapaci hanc ẽ carẽa ẽ in subo capaci.

Adlus 6tus
an
Inter mãa et foã sit admittenda unio distincta, et an totũ compositũ distinctũ ẽ partibus simul sumptis?

Respondendũ 1o opera Averois et nonnullos veteres ẽ stea foã sed et mãa ẽ le mixta quitta extrinsecaliter sequi obiicitur hoc necesse quoad tota sua esse dependet opere, quando maneat foã, ne sic nequit corrumperetur hic; cũ ãa sit incorruptibilis, nis opera pera fidei obiic. Non in Christo mortui fuisse hõe, cũ suppositũ divinũ mansit unitũ ãe: et tandem falso definiret hõ. plae N. 73tius qd sit constans qũ et ãa; si sola ãa ingrederet opera obiicere hõis: neque obstat dũ dicunt, mãa tiri eq. variari, immutata specie. dũ superg vasefaciens vi caloris naali, nãla huius radicali dependet mãa; ẽnris n. tiri partes mãe deperdatur et alia per nutritionẽ acquirit, ẽ hũ perdit mãa sibi naaliter, stante tamen rnit eadẽ mãa quatenus acquisita de novo trahit in persistendã

ſubj naa nō nisi alia ſbi. qd incipiat ſ eandē aō qtē es fōa
Subjectari. neqz rebsusq ideans ſieri poē, qd ide Paulg reficit hit
carnes ex maā Petri transeat in maā Pauli; quo caſu ſimaā
ē ile aſſuē dete; qd ide Petrg in lee reſurrectōis reſurget ad
sua carne. quæ idē faita ē caro Pauli; Nsthu eē in hic caſu
maā Petri conceſſa ē Paulo ā Deo reſtituenda iri Petro et Paulo
qm ex alijs alimentis acquiſierat ū ſ calore naāle amiſerat.

N. 74.us Supō 4o Modos inimicū nomen eē nrō Sententiæ, qui pro adorbe
adscribi. ſſbiū, qd ſuit entitas. actlis, actli dicō ſbiā ej
indistie ad certū aliquē statū, ita ut nec naāliter, nec ſpeciati
existere poit in aliū naā, absqz illa re, cuicā modg; ā qua ē
dgm res ā re, ſed dgm modificans ā modificato realiter dstgus,
cum ē entia ē ſuit incepdā ſine reſtitue et oē ſ cuttis ſtricte
reales ē quttato entitā explicari queant, praeterea inter ens
ſtricte reale et ſtricte rōis ſive ex Ntlo inter ens ī aō et
ens qd ē extra aā mediū ens, qtē dt modg admitt, ū debeat
ſſbtin eni et adeſsij dtsoe media ſu scholiſtā nefſum
rejicians ū video, qmdū ū rejiciendi ſuit modi ū enig ac ſoōlis
Scholae. atque queuerit. qd ſuit ens mediū inter ſtricte reale
et rōis, indiſtis ab actū; 2o qd ſuit ſcatus ū poirt trāē
prma caalter ſed dtū ſpecimā ad ſidee dōbiq. 3io qd ſuit
ſſbcatus ita ut modg ū ſt existere ſine re; ēgē modg; cum
q3 Ntlo ita deleſsands ſcatus, cus ū eōm modos ſſerta
uni imperfecta ſit ad qualibet mutare loci ē ſbg ſieri reſultare
modum. quæ ſit entitatula mēdia inter ens ſtricte reale et rōis

N. 75.us Supōg 5o quanites aſsignari quadruplicē unionē, pā ē effectiā
quæ ē actio agentis unientis maā et ſoā eſt dicit, potg unius
ſive unitiva ab qm unio. 1a ē diſpoſitiva quaē diſpōs tenia,
qua mediante agens ſtudi cedit unionē inter maā et ſoā.
3iā māta Scholastiā ē unio relativa ſſiſtens in mutuo reſpectu nāē
dgm ptaē ad ſoē dgm actū et viceſim, qui tū reſpectg, cum ſit quid
poſterig ipſis partibg unitis in illo ū ſt ſſiſtere ſeptg unionis
4a qd unio ē formalis, quæ ē ipſa rēō ſoālis denominandi partes
ut exercitē unitas; de qua unione ſſtōe pedis an ſſiſtat in aliquo
rēea ab entitē Superaddata maē et ſoē. an verō maē et ſoē ſe
ipſis unians absqz unione dstā. venioqz

Dari māā et fōā supposita unāē cōntrāā et dispositivāā, quæq; applicata sit sibi invicem ad unionem cōstāā.

Obiic. 3° Aut. V. B. D., c. 5. d. 76. Ad: 3 ita [illegible] fōām [illegible] ipsa facit N. 76um
[illegible] in actu, cuj. effectū [illegible] atq. nec dabit [illegible] alq. [illegible]. Unde [illegible]
[illegible] composita ex māā et fōā [illegible] ipsa fōā, quæ 2a sit ipsa unit māā
[illegible] atq. [illegible] nec alq. aliud uniens, nisi agens, qd facit māā [illegible]
in actu: scatq. clarius ē [illegible], nec indiget explanatione. Quare

Obiic. 4° rōne [illegible] unū ex [illegible] effectū et mediate receptivū, et
alterū ex effectū receptibile [illegible] suppositis requisitis [illegible] N. 77um
[illegible] mediate uniendis; atqui māā est ex effectū mediate
receptiva, et fōā mediate receptibilis: qd [illegible] in ea [illegible] patet
in plur.; si māā n. est mediate receptiva, sed mediante unione [illegible]
[illegible] actū et [illegible] ima ē mediata; ita fōā si n. ē mediate receptibilis,
sed [illegible] unionem, n. ē actu 1us eo ipso, qd supponeret iam unionem [illegible] actu
[illegible] qd reciperetur, et actuaret; atqui hoc ē contra effectū māā et
fōā: qd. [illegible] qd dicat māā recipere unionem [illegible] actu 2us
ante fōā [illegible] actū 1um [illegible] sine mediante unione fōāq; ipsa
unir mediante māā.

[illegible] Adhuc māā in actu 1mo est mediate receptiva et fōā receptibilis N. 78um
[illegible] in actu 2o sine unione. Sed contra ē quia si in actu 1mo actu
receptiva et receptibile, [illegible] ille suppositi requisiti et
applicativa [illegible] in actu 2o. et exercita sit ipsis unientis.
Atqui [illegible] māā, [illegible] et fōā in actu 1mo sit ipsis
receptiva et receptibile, qd sit ipsi in actu 2o uniuntur. In plur.
[illegible]: albedo [illegible] sit [illegible] dealbandi, lux illuminandi;
[illegible] agendi, albedo in actu 2o, [illegible] dealbat, lux illuminat
sine medio [illegible] qd [illegible] pariter māā et fōā [illegible] in actu
1mo [illegible] recipiendi et receptibili uniuntur sine medio
aliquo [illegible] qd.

Obiic. 5° Dicit [illegible] habet effectū respectu [illegible] in genere [illegible]
[illegible] habet māā respectu fōā in genere [illegible] N. 79um
[illegible] effectū [illegible] et fōā sine medio māā. Ita [illegible]
[illegible] esse [illegible] constans in obliquo [illegible], neq; alq. [illegible]
qd nec unio erit [illegible], sed [illegible] in obliquo [illegible] effectiva [illegible]
[illegible] māā, [illegible] fōā [illegible] māā et
[illegible] requisitio.

N: 970mus Contra: Illa unio distincta debeat adveniens ē naturā typū plena perfecta atqui ... ē nāa, qd. ... ē nāa sola adveniens ... cum partim nāa se sola ... partim unionem ... audiens et actu ... recipere ... ... actu ... ē nāa habente fōa ... alias facta ... uno instanti ... fōa ... eadem nāa videt fōa vetg et nova, quae cum unione indispensabili connexa ... unione ... debet. nec deinde adveniens ... ē nāa ... nova fōa ... cum nāa cum nova fōa nāa ē unita ... ampliq ... superfluum ē et ridiculum. qd ...

In ordine ad contrariis parte ... certum et indubitatum ē quodā, compositum ... realiter distincte in adaequata sua includentis et ... qualibet parte ... sumpta; ... ab ambabus simul sumptis ... unitis, quae toto ... ē, an compositum ... solum ... partibus rei, qui nāa et fōa simul et collective sumpta, ... realiter distinctum ... volunt ... praesolutio.

N: 971mus Dico 9o totum ... seu compositum substantiale ... distinctum ā suis partibus simul et collective sumptis.

Probatur 1o auth: Arl: L. 1o de āā. c: 1. 7. 10 ... ; sic āā et corpus ... ; item q: ... quaerens modo ... in alio ... ait ... modis ... manu et ... in toto; alio ut totum in partibus ... ex Th: 1: 2. q: 13. Art: 10 in ... habet ... ē ... et ... compositum ... ; ubi ... nāe ... sola ... ; videlicet ... Th: ... S: Aug: L: 7 de Trin: c. ... in hac verba: ... aliquid ... .

N: 972dus Probatur 2o ratione. ens coalescens ex pura ptēa et actu substantiali et compositum substantiale, sed nāa ... fōa unita ... ens ... et nāa et fōa: qd sit compositum substantiale, atqui ... distinctum ... nāa ... fōa. ... compositi substantialis. ... nāa ē pura ptēa ... fōa substantialis atq. qd ... ē qd ... ptēa pura et actu substantiali:

N: 999 Contra compositum ... et ... suas partes, ac ... atqui compositum ... nihil ... distinctum ... et distinctum ... partes compositum ... nāa, ... seu substantia, ... et compositum ...

nihil habet nisi mãa et fõa ut partes unitas

Maneat ergo totũ illud ñ distingui realiter à suis partibus unitis et simul sumptis, sed illa ratiõe ratiocinata, quia explicitè et implicitè eo modo, quo distinctũ à distinctõe; quamvis totũ implicitè importat partes, quas tamen explicitè importent, vnũ dant partes simul sumptæ et unitæ. N: 115 [illegible]

Obiiciunt gluõe 1ũ: stãa 1o et fõa quamvis unitas in actu, imo ñ tñ sunt unitæ in actu 2o ex sẽa eãa, ergo unitũ, quia distinctũ sunt unione. A pater, sicut et estãa sẽa eẽt unita sẽa eõnd unita. N: 116 [illegible]

2o Separãe à legitimo infallible distinctõi, sed manente fõa et mãa perit unio et formalis [illegible], ergo hæc distinguitur à mãa et fõa.

3ũ: eadẽtas glebes eãa distinctus realiter ab ipsa eãa, atqui unio mãa ĩ unio ipsius cũ fõa et viceversa, ergo unio distinctus realiter à mãa et fõa.

4o Regenerans hõc nihil supplicare nisi unionẽ, eo modo eã sit creanda mãa à negabilis, ergo unio distinctũ à mãa et fõa. [illegible]

Respondeo ad 1um: mãa 1o et fõa ñ sunt unitæ in actu 2o supposita hõc agente, et virtute dispõbus mãa distinctibus ad hanc, eo modo fõa na. hĩ ñ supposita eã est d:c: gratis, quia unient quia distinctũ à tñ ut illud se [illegible] extrã tñ unio effectiva et dispositiva cc. ut se [illegible] intrã tñ unio formalis h:c: distinctõ patet nec indiget eo [illegible] ea quo partes.

Respondeo ad 2um: cũ dm manente fõa et mãa perit unio 2a: quia hab hĩ obliquo seu cũ dispõn., quibus mãa disponebat fõa, cũ quia dubitamus in rebus, quia eccĩd ulla ĩ eĩ extat [illegible] et fõa na. et pluõ d:c: ed à retro gradamq. quia fõa et mãa distinctus ab eãa effectivã et dispõbus.

Respondeo ad 3um: dm eadẽtas glebes eãa effectivõ eo ipso quod dat ãa adeoq. eadem distinctus à eãa ut distinctus cũ eadẽtas eãd realis effectuali distinctus à eãa. Subd.: indistinctus cũ adeste nã. eadem realis i formaliter præcisa ratione eadẽ et ut distinctus ea ipsa eadẽtas indistincta ab eãa videlicet mãa et fõa [illegible] sumpta, uti in gloss. patet.

Respondeo ad 4um: tamen à generante productũ nec ea mãa nec fõa à toto producitur, quamvis possit [illegible] introduci vel dispões, ad mãa terminantes ad hanc fõa et ad alia quæ distincti à generantibus aliis: quia tñ dispõbus suis, unit mãa cũ fõa, sed et educit [illegible] mãa

N. 97. Ob. contra conclusionem. 1º si totum compositum physicum non esset aliud quam materia et forma, tunc esset aggregatum et accidens, tunc non admitti compositum nec contradictio.

2º causa distinguitur a suo effectu, sed totum compositum est effectus materiae et formae per causam, quo totum compositum distinguitur a materia et forma.

Respondeo ad 1ᵐ non esse ens aggregatum, quod ex pluribus entibus completis; compositum physicum non est ex pluribus entibus completis, sed incompletis, videlicet materia tamquam potentia et forma tamquam actu.

Respondeo ad 2ᵐ cum esset actum ubi in materia et forma disjunctive sumpta causa totum collective sumpta; concludo: totum compositum distinguitur a materia et forma disjunctive sumptis, nec quia solum includit unam potentiam, alteram actum, sed materia et forma collective sumptis, quia materia et forma non sunt causa sui ipsius effectus, nec concedo quae dicuntur ab aliis obiicientibus applicanda, materia hic sine forma

Disputatio 2ª

Librum 2ᵘᵐ Physicorum

Cum multum interfuit rerum causas cognoscere, quemadmodum canit Poeta:
Felix qui potuit rerum cognoscere causas,
eo quod ille, juxta quorum omnium doctorum sententiam optime sint dispositi ad quaslibet facultates acquirendas, merito et nos praesenti disputatione in illis acquirendis operam damus. Ad tanta cum ex natura et violentum et ars ratione causarum videantur habere, praevie ac breviter etiam de illis hic nobis erit agendum. Sit proinde

Quaestio 1ª

De Natura, Violento et Arte

Articulus 1ᵘˢ

Quid sit natura, et quibus competat naturae ratio.

N. 98. Ante quam procedamus a 1º nomen naturae varie et multipliciter accipi potest. 1º enim solet accipi ipso rerum omnium naturalium auctore nempe Deo, et ille, sed in talibus dicitur, quemadmodum tradunt, vocatur natura naturans. Tota creatura natura coelestis, seu omnes res a Deo